

w a o m
g r h f n j
t h b j
s g s e
e

achtkarspelen & tytsjerksteradiel
tegeare selsstannich

BEGROTING 2024-2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1 BEGROTING	4
1.1 Inleiding	5
1.2 Leeswijzer	7
1.3 2024 in vogelvlucht.....	8
1.3.1 Begroting in beeld.....	8
1.3.2 Ontwikkelingen begroting 2024 – 2027.....	11
1.3.3 Financiële ontwikkeling begroting 2024 en verder.....	15
2 BESLUITVORMING	18
3 BELEIDSBEGROTING	19
Inleiding.....	19
0. Bestuur en ondersteuning	20
1. Veiligheid.....	21
2. Verkeer, vervoer en waterstaat.....	21
3. Economie	22
4. Onderwijs.....	22
5. Sport, cultuur en recreatie.....	23
6. Sociaal domein.....	24
7. Volksgezondheid en milieu	26
8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	26
Overhead	27
3.2 Paragrafen	28
3.2.1 Lokale heffingen	28
3.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
3.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	30
3.2.4 Financiering	30
3.2.5 Bedrijfsvoering.....	31
3.2.6 Verbonden partijen	36
3.2.7 Grondbeleid	36
4 FINANCIËLE BEGROTING	37
4.1 Overzicht van baten en lasten.....	38
4.1.1 Meerjarenbegroting	38
4.1.2 Toelichting.....	40

4.1.3 Baten en lasten per taakveld	43
4.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting	47
4.2.1 EMU-saldo	47
4.2.2 Investerings	48
4.2.3 Financiering	49
4.2.4 Reserves	49
4.2.5 Voorzieningen.....	49
4.3 Meerjarenbalans	50

1 BEGROTING

1.1 Inleiding

We hebben de (concept)begroting 2024–2027 van de Werkmaatschappij 8KTD opgesteld. In deze begroting hebben we de opdracht van de gemeente Achtkarspelen en de gemeente Tytsjerksteradiel vertaald en concreet gemaakt. De begroting voldoet aan de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Omdat er nog geen besluit van de raden over de toekomst van de samenwerking tussen de beide gemeenten is genomen, is deze (concept)begroting opgesteld op basis van de huidig geldende afspraken.

Werkmaatschappij 8KTD

Werkmaatschappij 8KTD (hierna: Werkmaatschappij) is een samenwerkingsvorm op grond van de WGR (wet gemeenschappelijke regelingen) tussen de gemeente Achtkarspelen en de gemeente Tytsjerksteradiel. In de Werkmaatschappij hebben de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel alle afdelingen, met uitzondering van de afdelingen Beheer van beide gemeenten, ondergebracht. De Werkmaatschappij voert allerlei taken uit die door de gemeenten worden opgedragen. De activiteiten van de Werkmaatschappij worden betaald uit bijdragen van de gemeente Achtkarspelen en de gemeente Tytsjerksteradiel.

Van begroting 2023 naar begroting 2024

In 2022 heeft het Algemeen Bestuur (AB) de begroting 2023 vastgesteld. Nadien zijn er nog diverse begrotingswijzigingen geweest. Begroting en begrotingswijzigingen samen zijn de basis voor de nieuwe begroting 2024–2027. We hebben daarnaast rekening gehouden met de structurele effecten van de jaarrekening 2022.

Eerst de Werkmaatschappij, dan de gemeenten

In beide gemeenten wordt de periode tot en met juli gebruikt als ambtelijke voorbereiding op de nieuwe begroting. De behandeling en vaststelling daarvan is in het najaar. De begroting van de Werkmaatschappij moet op basis van de huidige regeling echter in het voorjaar worden vastgesteld. Bijna een half jaar eerder dus dan de gemeentebegroting. Op grond van het nieuwe gemeenschappelijk financieel toezichtkader voor gemeenschappelijke regelingen is de termijn nu verruimd naar 15 september. Wij maken hier geen gebruik van omdat de keuzes voor nieuw beleid, die uitvoering vragen via de Werkmaatschappij via de begrotingen van de beide gemeenten lopen.

Geen nieuw beleid

De begroting 2024 van de Werkmaatschappij bevat daarom geen nieuw beleid. Nieuw beleid komt via de Kadernota's van de gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel uiteindelijk via een begrotingswijziging terecht in de vastgestelde begroting van de Werkmaatschappij. Over de onderwerpen van nieuw beleid vindt afstemming plaats tussen de Werkmaatschappij en de beide gemeenten.

Na de Kadernota's

Halverwege het begrotingsjaar worden de Kadernota's door de raden besproken. Deze worden verwerkt in de nieuwe *gemeentebegrotingen*. Daarin is ook de bijdrage aan de Werkmaatschappij Werkmaatschappij 8KTD

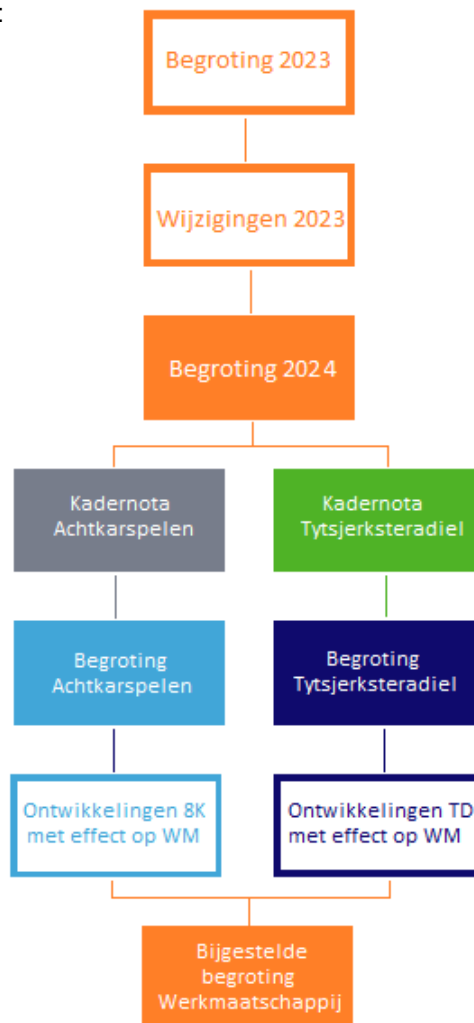
opgenomen. Die bijdrage heeft de Werkmaatschappij nodig om de opdracht uit te voeren.

De bijdrage wordt vervolgens als *begrotingswijziging* verwerkt in de begroting van de Werkmaatschappij. Alleen de bijdrage 'zonder-de-Kadernota's' is op dat moment verwerkt in de begroting van de Werkmaatschappij. Dat kan ook niet anders, omdat de begroting van de Werkmaatschappij op grond van de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling (WGR) al veel eerder is vastgesteld dan de gemeentebegrotingen. De begroting van de Werkmaatschappij loopt dus achter en moet geactualiseerd worden.

De *gewijzigde begroting* van de Werkmaatschappij wordt vervolgens aangeboden aan de Raden. Alle afwegingen en bijstelling van het (financiële) kader voor de Werkmaatschappij vinden dus plaats op basis van besluitvorming door de Raden.

Tijdens het jaar volgen en melden we ook andere ontwikkelingen in de gemeentebegroting. Als dat nodig is dan bereiden we een begrotingswijziging voor. Die wordt ter goedkeuring aan de Raden voorgelegd. Als de begrotingswijziging ook de Werkmaatschappij raakt dan is ook de bijdrage aan de Werkmaatschappij (inclusief besteding) onderdeel van die gemeentelijke begrotingswijziging. De begrotingswijziging van de Werkmaatschappij wordt tegelijkertijd aangeboden aan de Raden. Samen leidt dit tot een gewijzigde begroting.

In schema is dat als volgt:

1.2 Leeswijzer

In hoofdlijnen is de programmabegroting als volgt opgebouwd:

BEGROTING 2024 IN VOGELVLUCHT

Dit is het vrije en daardoor meest toegankelijke deel. U vindt hierin o.a. de begroting in beeld en de balans. Ook worden hier de belangrijkste ontwikkelingen beschreven op het gebied van beleid en ook financieel.

BESLUITVORMING

Hierin staat concreet waarover u als AB een besluit neemt en hoe de beide gemeenten hun eventuele zienswijzen kunnen indienen.

BELEIDSBEGROTING

De indeling hiervan is wettelijk verplicht en bevat o.a.

- Programmaplan

De programma's bestaan uit een aantal vaste onderdelen:

- Inhoudelijk, met daarin een korte beschrijving van het programma, de voorstellen uit de Kadernota en hoe die een plek hebben gekregen in deze begroting.
- Beleidsindicatoren die verplicht zijn op grond van de BBV.
- Financieel, de lasten en baten per programma inclusief een verklaring van de verschillen ten opzichte van de vorige begroting.
- Verbonden partijen.

- Paragrafen

De paragrafen zijn in feite een dwarsdoorsnede uit de programma's. Naast de programma's moeten gemeenschappelijke regelingen minimaal zeven programma-overstijgende paragrafen in de begroting opnemen. In de paragrafen staat belangrijke informatie om inzicht te bieden in de financiële positie van de Werkmaatschappij, de beheersmatige kanten daarvan en de risico's.

FINANCIËLE BEGROTING

Dit is een financiële samenvatting van de baten en lasten vanuit de programma's. Ook een prognose van de balans over de volgende vier jaren wordt hier gepresenteerd.

1.3 2024 in vogelvlucht

1.3.1 Begroting in beeld

OM TE BEGINNEN

De Werkmaatschappij is een middelgrote organisatie. We werken hoofdzakelijk op twee locaties, de gemeentehuizen in Buitenpost en in Burgum. Daar voeren we taken uit die horen bij de opdracht die de gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel aan ons heeft gegeven.

Wij hebben ruim 600 personeelsleden die zich elke dag weer inzetten voor ruim 60.000 inwoners. In deze begroting geven we op hoofdlijnen aan wat de uitvoering van de opdracht van beide gemeenten gaat kosten en wat we daarvoor gaan doen.

Wij werken in opdracht en met gemeenschapsgeld. We willen helder zijn hoe we dat het komende jaar gaan besteden. Omdat de Werkmaatschappij niet zelf beleid maakt (dat is de verantwoordelijkheid van de gemeenten) besteden we verreweg het meeste geld aan personeels- en personeelsgerelateerde kosten als ICT.

Over de besteding van de *middelen* mogen we gedurende het jaar en ook in de jaarrekening verantwoording afleggen. De verantwoording over het gevoerde *beleid* wordt daarentegen gedaan in de jaarrekeningen van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel.

De begroting in één oogopslag

Op de volgende pagina ziet u de begroting in één oogopslag.

We hebben de **uitgaven** verdeeld in drie aandachtsgebieden:

- Wonen en werken
- Samenleving
- Bestuur en dienstverlening

De **inkomsten** zijn verdeeld in

- bijdragen van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel
- overige inkomsten

PROGRAMMA'S EN TAAKVELDEN

De begroting van onze gemeente is verdeeld in programma's en daaronder liggende taakvelden. De indeling in programma's en taakvelden is verplicht gesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

BEGROTING 2024 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Deze begroting in één oogopslag geeft u informatie over de inkomsten en uitgaven in 2024 van de Werkmaatschappij. Deze zijn verdeeld over alle aandachtsgebieden waarvoor de Werkmaatschappij taken uitvoert. Alle uitgaven worden gedekt door inkomsten. De begroting sluit dus op nul.

	begroot (x € 1.000)	per inwoner in hele euro's
UITGAVEN	42.484	705
Wonen en werken	5.553	92
Economie	704	12
Volkhuisvesting, RO en stedelijke vern	4.849	80
Samenleving	15.787	262
Onderwijs	388	6
Sociaal domein	12.699	211
Sport, cultuur en recreatie	422	7
Veiligheid	1.020	17
Volksgesondheid en milieu	1.258	21
Bestuur en dienstverlening	21.144	351
Bestuur en ondersteuning	21.144	351
INKOMSTEN	42.484	705
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	21.165	351
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	21.193	352
Overige inkomsten	126	2
TOTALEN	–	–

BALANS

De balans is het overzicht van alle bezittingen en schulden op een bepaald moment. Deze momentopname laat zien hoe de organisatie er financieel voor staat. De balans bestaat uit twee delen.

De twee zijdes van de Balans

Op de linkerkant van de balans zijn de bezittingen te vinden. Aan de rechterkant van de balans staan de schulden. Het verschil tussen bezittingen en schulden is het eigen vermogen.

De balans is in evenwicht

De balans laat zien hoe de bezittingen (de linkerkant) worden gefinancierd (de rechterkant). Een belangrijk kenmerk van de balans is dus dat de twee zijdes van de balans altijd aan elkaar gelijk zijn, vandaar de naam.

Balans per 1 januari 2024 (x € 1.000)

BEZITTINGEN	
Bezittingen	1.100
Vorraden, geld en vorderingen	4.200
TOTAAL	5.300

SCHULDEN	
Eigen vermogen	-
Schulden	5.300
TOTAAL	5.300

1.3.2 Ontwikkelingen begroting 2024 – 2027

Algemene ontwikkelingen

Inleiding

De basis voor het opstellen van de begroting voor de jaren 2024–2027 zijn de uitgangspunten, die door het dagelijks bestuur (colleges en DB) in januari 2023 zijn vastgesteld en met de raden zijn gedeeld via de LIS(T). We gingen daarbij uit van de onderstaande uitgangspunten:

- Loonontwikkeling WM8KTD: 6% voor 2023 en 2,5% voor 2024
- Budget voor inhuur bij ziekte; 10% vanaf 2023
- Prijsontwikkelingen ICT WM8KTD; 10% voor 2023 en 5% voor 2024
- Overige prijsontwikkelingen; per budget onderbouwd en marktconform

Per uitgangspunt lichten we kort toe, hoe de uiteindelijke vertaling in deze begroting heeft plaatsgevonden.

Loonontwikkeling

De belangrijkste wijziging van de begroting 2024–2027 betreft de actualisering van de personeelskosten, waarbij rekening is gehouden met de afgesloten CAO voor 2023, de actualisering van de formatie op basis van eerdere besluitvorming en een inschatting van de ontwikkeling van de nieuwe CAO voor 2024. Voor deze laatste ontwikkeling gaan we voorlopig uit van 2,5% conform de vastgestelde uitgangspunten. Het financieel effect van de actualisering van de personeelskosten bedraagt € 3.510.000. Dit is een verhoging van net iets meer dan 10% hetgeen passend is in de doorvertaling van de CAO 2023, het uitgangspunt voor de verwachte ontwikkeling voor 2024 en overige actualisering.

Budget voor inhuur bij ziekte

Budget voor inhuur bij ziekte en de prijsontwikkelingen ICT zijn volgens de uitgangspunten vertaald in de begroting 2024–2027. Voor de begroting heeft dit een effect van € 305.000.

Prijsontwikkelingen ICT

Daarnaast zijn de kosten voor onze ICT–infrastructuur verhoogd op basis van de verwachte prijsstijgingen bij onze ICT–leveranciers. Hiervoor is een bedrag van € 236.000 in deze begroting meegenomen.

Overige prijsontwikkelingen

Voor wat betreft de overige posten in de begroting van de werkmaatschappij hebben mede op basis van de analyse van de jaarrekening 2022 beperkte wijzigingen plaatsgevonden.

Uitkomst begroting 2024–2027

Rekening houdende met bovengenoemde uitgangspunten is de uitkomst van de begroting en meerjarenraming als volgt:

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten	42.484	41.834	41.690	41.641
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	21.165	20.849	20.774	20.749
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	21.193	20.858	20.791	20.766
Overige inkomsten	126	126	126	126
Totaal baten	42.484	41.834	41.690	41.641
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

Met de uitkomst van deze begroting voldoen wij aan de toetsingscriteria van de provincie voor de meerjarenbegroting, die structureel materieel in evenwicht dient te zijn.

WAARUIT BESTAAT HET RESULTAAT?

De taken van de Werkmaatschappij worden bekostigd door bijdragen van de gemeente Achtkarspelen en de gemeente Tytsjerksteradiel. In de nieuwe begroting zijn deze taken geactualiseerd. Dat betekent dat de bijdrage aangepast moet worden.

In onderstaande tabel staat wat de bijdragen *zonder mogelijk nieuw beleid als gevolg van de Kadernota's* zijn:

Achtkarspelen € 21.165

Tytsjerksteradiel € 21.193

Tussen het moment van het vaststellen van de begroting 2023 en de begroting 2024 hebben zich diverse ontwikkelingen op de bijdragen van de beide gemeenten aan de Werkmaatschappij voorgedaan. Deze ontwikkelingen zijn samengevat in onderstaande tabel.

Het vertrekpunt voor de begroting 2024–2027 is de gewijzigde begroting 2023–2026, zoals die via de vaststelling van de beide gemeentelijke begroting en in de raden van 3 november 2022 is aangepast. Voor 2024 ziet het er dan als volgt uit.

Bijdragen van 8K en TD aan de Werkmaatschappij (bedragen x € 1.000)	2024		
	8K	TD	Totaal
Primitieve begroting 2023 (jaarschijf 2024)	17.939	18.515	36.455
Vastgestelde wijzigingen bij begrotingsbehandeling 2023			
Ontwikkelingen na Kadernota met effect op bijdrage	106	106	213
Wijzigingen n.a.v. Kadernota 2023–2026	708	714	1.422
Saldo 2024 na vaststelling gemeentebegroting 2023	18.754	19.335	38.090
VOORGESTELDE WIJZINGEN			
Overheveling budget kosten externe advisering	4	4	7
Implementatie Wet open overheid	8	8	15
Actualisatie budgetten interne diensten	-8	-8	-16
Prijsstijging kosten ICT	118	118	236
Actualisering personeelskosten	1.746	1.763	3.510
Actualisering ziektebudget	152	152	305
Organisatieplan Ruimte	391	-179	212
Subtotaal	2.411	1.858	4.269
Primitieve begroting 2024	21.165	21.193	42.358

De belangrijkste wijziging van de begroting 2024–2027 betreft de actualisering van de personeelskosten, waarbij rekening is gehouden met de actualisering van de formatie op basis van eerdere besluitvorming en een inschatting van de ontwikkeling van de nieuwe CAO voor 2023 en 2024. Voor deze laatste ontwikkeling gaan we voorlopig uit van 2,5% conform de vastgestelde uitgangspunten. Een toelichting op de diverse wijzigingen is opgenomen onder paragraaf 1.3.3.

De meeste wijzigingen op de begroting 2024 werken door in de jaren 2025–2027. In de onderstaande tabel is het verloop daarvan weergegeven.

Programmabegroting 2024 –2027

Bijdragen van 8K en TD aan de Werkmij. (bedragen x € 1.000)	2025			2026			2027		
	8K	TD	Totaal	8K	TD	Totaal	8K	TD	Totaal
Primitieve begroting 2023 (jaarschijf 2025 t/m 2027)	17.821	18.398	36.219	17.750	18326	36.075	17.726	18.301	36.026
Vastgest.wijzi. bij begr.behandeling 2023									
Ontwikkelingen na Kadernota met effect op bijdragen	144	125	270	140	129	270	140	129	270
Wijzigingen n.a.v. Kadernota 2022–2025	469	475	944	469	475	944	469	475	944
Saldo 2025–2027 na vaststelling gemeentebegroting 2023	18.435	18.997	37.433	18.360	18.930	37.289	18.335	18.905	37.240
VOORGESTELDE WIJZIGINGEN									
Overheveling budget kosten externe advisering	4	4	7	4	4	7	4	4	7
Implementatie Wet open overheid	8	8	15	8	8	15	8	8	15
Actualisatie budgetten interne diensten	-8	-8	-16	-8	-8	-16	-8	-8	-16
Prijsstijging kosten ICT	118	118	236	118	118	236	118	118	236
Actualisering personeelskosten	1.746	1.763	3.510	1.746	1.763	3.510	1.746	1.763	3.510
Actualisering ziektebudget	156	155	311	155	155	311	155	155	311
Organisatieplan Ruimte	391	-179	212	391	-179	212	391	-179	212
Primitieve begroting 2024–2027	20.850	20.858	41.708	20.774	20.791	41.565	20.749	20.766	41.515

Indeling naar kostensoort

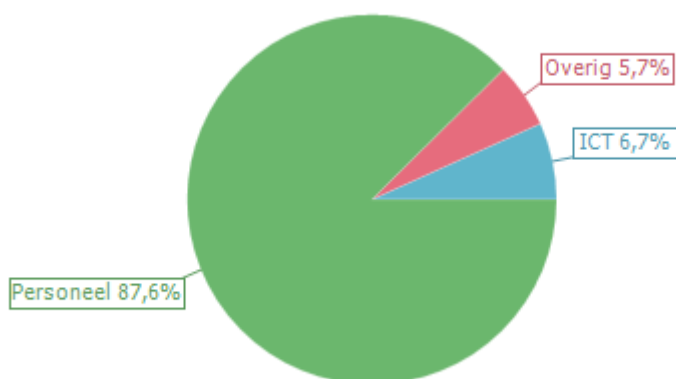
Naast de indeling in maatschappelijke taakvelden kunnen we de uitgaven en inkomsten ook verdelen in kostensoorten. De Werkmaatschappij voert de opdracht van de gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel uit. Dat betekent dat de kosten voornamelijk personeel gerelateerd zijn. Hieronder laten we zien hoe dat zich verhoudt tot de overige kosten.

De kosten voor de Werkmaatschappij bestaan hoofdzakelijk (89%) uit personeelskosten. In hoofdstuk 3.1 Programmaplan zijn de (personeels)kosten uitgesplitst per programma en de daarbij behorende taakvelden.

Uitgangspunt conform BBV is dat alle kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken en activiteiten die gericht zijn op de externe klant. Alle overige kosten worden vermeld in het programma Overhead. Dit betreft onder meer:

1. Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch),
2. Financiën,
3. HRM en salarisadministratie,
4. Communicatie,
5. Juridische zaken,
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning,
8. ICT, en
9. DIV, Facilitaire zaken en Huisvesting.

In de tabel hieronder laten we zien hoe de kosten zich ten opzichte van elkaar verhouden:

1.3.3 Financiële ontwikkeling begroting 2024 en verder

Overheveling budget kosten externe advisering

Er is geen budget binnen de werkmaatschappij ten aanzien van kosten uitvoering 'Spend-analyses' ten behoeve van de beoordeling van rechtmatigheid aanbestedingen. Dit terwijl hier wel kosten voor worden gemaakt. Uit de afgelopen jaren is gebleken dat er geld wordt overgehouden op het budget van externe advisering Juridische Zaken bij zowel TD als 8K. De dekking voor het nieuwe budget binnen de werkmaatschappij kan plaatsvinden vanuit deze budgetten van beide dragende organisaties. Hierdoor dragen beide dragende organisaties vanaf 2023 structureel € 4.000 bij aan de werkmaatschappij. Deze wijziging heeft hierdoor geen effect op het begrotingssaldo van beide gemeenten, maar wel effect op de bijdrage aan de werkmaatschappij.

Implementatie Wet open overheid

De Wet Open Overheid (Woo) is sinds 1 mei 2022 in werking. De Woo beoogt de transparantie van overheden te bevorderen door ze te stimuleren om documenten openbaar te maken. De rijksoverheid heeft hierover per gemeente middelen beschikbaar gesteld, deels structureel en deels incidenteel. Om de implementatie vorm te geven is in april 2022 0,6 fte structureel formatie aangevraagd (€ 54.000, € 27.000 per gemeente) om:

- De formatie deels structureel en deels tijdelijk uit te breiden
- De betrokken medewerkers te trainen
- Voor het opstellen van beleidsplan externe advies in te winnen
- Een kwaliteitssysteem aan te schaffen om de informatiehuishouding te verbeteren.

De afgelopen tijd is gebleken dat er meer formatie nodig is om bovenstaande punten vorm te geven. Hiervoor vragen we 0,2 fte structurele formatie aan voor € 15.000. Per gemeente betekent dit een extra bijdrage van € 7.500 richting de Werkmaatschappij.

Deze uitgaven worden door beide gemeenten bekostigd uit de hiervoor beschikbaar gestelde (gereserveerde) extra middelen. Deze uitzetting betreft de overhead behorend bij deze taak en vertaalt nog niet het effect dat de Woo heeft op de benodigde (meer)inzet vanuit de

vakafdelingen. Dit brengen we de komende tijd in kaart. Deze wijziging heeft dus geen effect op het begrotingssaldo van de gemeente.

Actualisatie budgetten interne diensten

Bij de analyse van de jaarrekening 2022 bleek dat de budgetten van interne diensten op diverse onderdelen geactualiseerd moeten worden.

We hebben geconstateerd dat er structureel een tekort is op kantoorbehoeften, onderhoudskosten, overige uitgaven en abonnementen.

Deze extra kosten kunnen worden gedekt uit een overheveling naar bovenstaande budgetten van materialen voor post- en archiefzaken, overige verbruiksgoederen, contributies stichting en vereniging en overige rechten en heffingen. Bij de analyse van de jaarrekening 2022 bleek dat binnen deze budgetten structureel ruimte zat.

Vanaf 2023 hebben we ook budget gereserveerd voor dienst-, werkkleding en uitrusting. Deze kosten kunnen worden gedekt uit een overheveling van het budget voedingsmiddelen en dranken naar dienst-, werkkleding en uitrusting.

Daarnaast hebben we het budget onderhoudskosten van facilitaire dienstverlening geactualiseerd. We hebben geconstateerd dat er structureel € 16.000 minder uitgegeven wordt dan het begrote bedrag.

Per saldo betekent deze actualisatie van budgetten voor de WM8KTD een structureel voordeel van € 16.000. Doordat dit binnen de werkmaatschappij is, betekent dit voor elke gemeente een voordeel van € 8.000. Deze wijziging leidt derhalve tot een verlaging van de bijdrage van beide gemeenten aan de WM8KTD.

Prijsstijging kosten ICT

Voor het goed functioneren van onze ICT-infrastructuur zijn we afhankelijk van verschillende leveranciers. In december 2022 hebben we verschillende brieven ontvangen van ICT-leveranciers, waarin de leveranciers aankondigen dat de prijzen per 1 januari 2023 fors stijgen. Onze grootste leverancier heeft in deze brief medegedeeld dat ze een prijsstijging doorvoeren van 9,4%. We zijn met enkele leveranciers nog in onderhandeling over de prijsstijging, echter verwachten we dat de gemiddelde prijsstijging 6,0% bedraagt. Ook voor 2024 gaan we uit van een extra prijsstijging. Dit betekent dat we € 236.000 extra vragen voor de ICT, waardoor de bijdrage van de gemeenten wordt verhoogd met tweemaal € 118.000.

Actualisering personeelskosten

De belangrijkste wijziging van de begroting 2024–2027 betreft de actualisering van de personeelskosten, waarbij rekening is gehouden met de afgesloten CAO voor 2023, de actualisering van de formatie op basis van eerdere besluitvorming en een inschatting van de ontwikkeling van de nieuwe CAO voor 2024. Voor deze laatste ontwikkeling gaan we voorlopig uit van 2,5% conform de vastgestelde uitgangspunten. Het financieel effect van de actualisering van de personeelskosten bedraagt € 3.510.000. Dit is een verhoging van net iets meer dan 10% hetgeen passend is in de doorvertaling van de CAO 2023, het uitgangspunt voor de verwachte ontwikkeling voor 2024 en overige actualisering.

Actualisering ziektebudget

Het budget voor inhuur bij ziekte is conform de uitgangspunten voor de begroting 2024–2027 vertaald in de begroting 2024. Voor de begroting 2024 heeft dit een effect van € 305.000.

Organisatieplan Ruimte

Om het cluster Ruimte meer toekomstbestendig te maken is een aantal organisatorische aanpassingen nodig. Hiervoor zijn diverse aanleidingen, waaronder de veranderende rol van de overheid, vertaald in de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB), bestuurlijke ambities en het versterken van de strategische kwaliteit.

De vertaling van het organisatieplan betekent voor de gemeente Achtkarspelen een structurele financiële uitzetting van de bijdrage van € 391.000. Voor de gemeente Tytsjerksteradiel betekent dit daarentegen een lagere gemeentelijke bijdrage van € 179.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere inbreng van fte door Tytsjerksteradiel bij de samenvoeging van de beleidsonderdelen Ruimte in 2019, die met dit organisatieplan grotendeels wordt geharmoniseerd.

2 BESLUITVORMING

Wij stellen u voor:

1. De begroting van de Werkmaatschappij 8KTD voor het jaar 2024 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de meerjarenbegroting voor de jaren 2025 –2027.

3 BELEIDSBEGROTING

Inleiding

De belangrijkste inkomstenbron van de Werkmaatschappij is de bijdrage van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. De bijdrage is in hun begroting en jaarverslag verantwoord onder verschillende programma's en daaronder liggende taakvelden. De indeling in programma's en taakvelden is verplicht gesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In onderstaande tabellen per programma zijn de lasten en baten opgenomen die in de begroting van de Werkmaatschappij verbonden zijn aan de programma's. De programma's zijn weer verdeeld in de voorgeschreven taakvelden.

0. Bestuur en ondersteuning

Binnen dit programma horen, voor zover van toepassing, de volgende taakvelden:

- 0.2 Burgerzaken
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.64 Belastingen overig
- 0.8 Overige baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
0.2 Burgerzaken	2.902	2.902	2.902	2.902
0.5 Treasury	4	4	4	4
0.61 OZB woningen	431	431	431	431
0.62 OZB niet-woningen	382	382	382	382
0.64 Belastingen overig	102	102	102	102
0.8 Overige baten en lasten	383	103	- 72	- 72
Totaal lasten	4.204	3.924	3.749	3.749
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	2.056	1.924	1.836	1.836
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	2.141	1.994	1.907	1.907
Overige inkomsten	6	6	6	6
Totaal baten	4.204	3.924	3.749	3.749
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

1. Veiligheid

Binnen dit programma horen, voor zover van toepassing, de volgende taakvelden:

1.2 Openbare orde en veiligheid

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.020	1.020	1.020	1.020
Totaal lasten	1.020	1.020	1.020	1.020
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	510	510	510	510
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	510	510	510	510
Overige inkomsten	-	-	-	-
Totaal baten	1.020	1.020	1.020	1.020
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
	-	-	-	-
Totaal lasten	-	-	-	-
Baten	2024	2025	2026	2027
	-	-	-	-
Totaal baten	-	-	-	-
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

3. Economie

Binnen dit programma horen, voor zover van toepassing, de volgende taakvelden:

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.4 Economische promotie

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
3.1 Economische ontwikkeling	573	573	573	573
3.4 Economische promotie	131	131	131	131
Totaal lasten	704	704	704	704
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	322	322	322	322
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	382	382	382	382
Overige inkomsten	-	-	-	-
Totaal baten	704	704	704	704
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

4. Onderwijs

Binnen dit programma horen, voor zover van toepassing, de volgende taakvelden:

- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	388	388	388	388
Totaal lasten	388	388	388	388
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	194	194	194	194
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	194	194	194	194
Overige inkomsten	-	-	-	-
Totaal baten	388	388	388	388
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

5. Sport, cultuur en recreatie

Binnen dit programma horen, voor zover van toepassing, de volgende taakvelden:

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.3 Cultuurpresent., -prod. en -participatie
- 5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
5.1 Sportbeleid en activering	94	94	94	94
5.3 Cultuurpresent., -prod. en -participatie	73	73	73	73
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie	255	255	255	255
Totaal lasten	422	422	422	422
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	221	221	221	221
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	201	201	201	201
Overige inkomsten	-	-	-	-
Totaal baten	422	422	422	422
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

6. Sociaal domein

Binnen dit programma horen, voor zover van toepassing, de volgende taakvelden:

- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
 - 6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)
 - 6.71B Begeleiding (WMO)
 - 6.71C Dagbesteding (WMO)
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18–
 - 6.72A Jeugdhulp begeleiding
 - 6.72B Jeugdhulp behandeling
 - 6.72C Jeugdhulp dagbesteding
 - 6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig
- 6.73A Pleegzorg
- 6.73B Gezinsgericht
- 6.73C Jeugdhulp met verblijf overig
- 6.74A Jeugdhulp behand. GGZ zonder verblijf
- 6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
- 6.74C Gesloten plaatsing
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
 - 6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18–
 - 6.82A Jeugdbescherming
 - 6.82B Jeugdreclasering

Programmabegroting 2024 –2027

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	757	757	757	757
6.2 Wijkteams	6.792	6.792	6.792	6.792
6.3 Inkomensregelingen	2.736	2.736	2.736	2.736
6.4 Begeleide participatie	106	106	106	106
6.5 Arbeidsparticipatie	262	262	262	262
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	130	130	130	130
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	443	443	443	443
6.71B Begeleiding (WMO)	368	368	368	368
6.71C Dagbesteding (WMO)	368	368	368	368
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.72A Jeugdhulp begeleiding	58	58	58	58
6.72B Jeugdhulp behandeling	58	58	58	58
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	58	58	58	58
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	94	94	94	94
6.73A Pleegzorg	58	58	58	58
6.73B Gezinsgericht	58	58	58	58
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	58	58	58	58
6.74A Jeugdhulp behand. GGZ zonder verblijf	58	58	58	58
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	58	58	58	58
6.74C Gesloten plaatsing	58	58	58	58
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	67	67	67	67
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
6.82A Jeugdbescherming	44	44	44	44
6.82B Jeugdreclasering	10	10	10	10
Totaal lasten	12.699	12.699	12.699	12.699
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	6.350	6.350	6.350	6.350
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	6.349	6.349	6.349	6.349
Overige inkomsten	-	-	-	-
Totaal baten	12.699	12.699	12.699	12.699
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

7. Volksgezondheid en milieu

Binnen dit programma horen, voor zover van toepassing, de volgende taakvelden:

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.4 Milieubeheer

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
7.1 Volksgezondheid	65	65	65	65
7.4 Milieubeheer	1.193	1.193	1.193	1.193
Totaal lasten	1.258	1.258	1.258	1.258
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	622	622	622	622
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	636	636	636	636
Overige inkomsten	-	-	-	-
Totaal baten	1.258	1.258	1.258	1.258
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Binnen dit programma horen, voor zover van toepassing, de volgende taakvelden:

- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerr.)
- 8.3 Wonen en bouwen

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
8.1 Ruimtelijke ordening	2.798	2.798	2.794	2.794
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerr.)	538	538	538	538
8.3 Wonen en bouwen	1.514	1.514	1.514	1.514
Totaal lasten	4.849	4.849	4.845	4.845
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	2.420	2.422	2.416	2.416
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	2.429	2.427	2.429	2.429
Overige inkomsten	-	-	-	-
Totaal baten	4.849	4.849	4.845	4.845
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

Overhead

(bedragen x € 1.000)

Lasten	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten	16.940	16.570	16.605	16.556
Baten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Achtkarspelen	8.470	8.285	8.303	8.278
Bijdrage gemeente Tytsjerksteradiel	8.351	8.165	8.182	8.157
Overige inkomsten	120	120	120	120
Totaal baten	16.940	16.570	16.605	16.556
Saldo van lasten en baten	-	-	-	-

3.2 Paragrafen

3.2.1 Lokale heffingen

Vanwege de (juridische) aard van de Werkmaatschappij als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel kent de Werkmaatschappij geen lokale heffingen.

3.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre de Werkmaatschappij financieel in staat is om onvoorziene gebeurtenissen op te vangen. Weerstandsvermogen onderscheiden we in twee delen

- weerstandscapaciteit
- risicobeheersing

Met weerstandscapaciteit bedoelen we alle middelen en mogelijkheden waarmee de Werkmaatschappij onvoorziene kosten op kan vangen. Dat geldt bijvoorbeeld voor alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en maar die gevolgen kunnen hebben op de financiële positie van de Werkmaatschappij.

Deze paragraaf geeft een beeld van de weerstandscapaciteit en de risico's en het beleid dat daarbij hoort. Ook presenteren we een aantal verplichte kengetallen. Deze vertellen iets over de financiële positie van onze Werkmaatschappij.

Structureel

Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.

Voor de Werkmaatschappij is dit niet van toepassing aangezien er geen sprake is van een begrotingsoverschot. Immers de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel dragen beide bij tot maximaal de benodigde middelen. Daarnaast kent de Werkmaatschappij geen overige inkomsten met een onbenut karakter, zoals bijvoorbeeld de OZB.

Structurele tegenvallers in de begroting zullen op basis van een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten moeten worden opgevangen.

Incidenteel

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen dat ingezet kan worden om eenmalige tegenvallers op te vangen. In beginsel betreft dit de optelsom van het vrij aanwendbare deel van de reserves en de stille reserves.

- Het vrij aanwendbare deel van de reserves is dat deel van de reserves waarvoor nog geen bestemming is vastgelegd, meestal de Algemene Reserve.
- De stille reserves hebben betrekking op activa die op de balans lager zijn gewaardeerd dan de marktwaarde en die op korte termijn verkoopbaar zijn. Voor zover op dit moment bekend, hebben wij geen stille reserves.

Voor de Werkmaatschappij geldt dat er geen sprake is van incidentele weerstandscapaciteit. De Werkmaatschappij kent geen algemene reserve, omdat de exploitatie van de werkmaatschappij jaarlijks wordt afgesloten met de verrekening van het exploitatiesaldo (voor- of nadelig) met de deelnemende gemeenten.

In de notitie reserves en voorzieningen is vastgelegd dat de Werkmaatschappij indien nodig bestemmingsreserves en voorzieningen kan vormen, als deze wettelijk nodig zijn. Voor 2024 geldt dat de Werkmaatschappij geen bestemmingsreserves heeft. Wel is er een voorziening voor voormalig personeel c.a.

Incidentele tegenvallers in de begroting zullen op basis van een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten moeten worden opgevangen.

Risico's

Risico's zijn relatief grote bestaande of toekomstige verplichtingen met een buitengewoon karakter, waarbij de omvang en de kans niet is in te schatten (ook niet bij benadering) en die niet worden afgedekt door een voorziening, verzekering of andere beheersmaatregel.

Risico's < € 100.000

Risico's, waarvan de financiële tegenvaller lager dan € 100.000 wordt geschat, vallen binnen de reguliere bedrijfsvoering. Dat geldt ook voor risico's waarschijnlijk periodiek terugkeren. Wij kiezen ervoor waar mogelijk deze risico's te verzekeren of via een voorziening af te dekken.

Begrotingstechnische risico's mogen ook niet leiden tot een beroep op de weerstandscapaciteit omdat ze beheersbaar zijn door een goede planning & control. Als in het begrotingsjaar materiële afwijkingen van de begroting voorkomen dan melden we dit in de begrotingswijzigingen. Dat geldt ook voor de niet in geld uit te drukken risico's van bijvoorbeeld vertragingen in processen en het niet realiseren van beleidsdoelstellingen.

Risico's > € 100.000

Financiële risico's groter dan € 100.000 worden opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Verzekering van risico's

Een deel van de operationele risico's kan worden afgedekt door het afsluiten van verzekeringen. We maken daarbij een afweging tussen de kans op schade en de kosten daarvan enerzijds en de verzekeringspremie anderzijds. Het bestaande beleid wordt periodiek beoordeeld en indien nodig bijgesteld. Wat betreft het eigen risico is gekozen voor het standaard eigen risico per gebeurtenis.

De Werkmaatschappij kent verder geen risico's. De financiële impact van eventuele risico's, die zich gedurende het jaar voordoen, moet worden opgevangen door extra bijdragen van de gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel.

Kengetallen

Vanwege de (juridische) aard van de Werkmaatschappij is het niet mogelijk om in de vorm van leningen schulden te hebben of verbintenissen aan te gaan. Alle rechtshandelingen komen direct voor rekening van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel

Om die reden zijn de verplichte kengetallen op grond van het BBV voor de Werkmaatschappij niet van toepassing.

3.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn goederen waarvoor investeringen nodig zijn. Binnen de Werkmaatschappij hebben we alleen kapitaalgoederen voor ICT. Voor het onderhoud van de bestaande kapitaalgoederen en de mogelijkheid om op termijn te kunnen vervangen wordt binnen de begroting van de Werkmaatschappij rekening gehouden.

3.2.4 Financiering

Inleiding

Inleiding

Treasurybeleid betekent het beheren van het geld. Het is noodzakelijk de financiële middelen adequaat en verantwoord te beheren vanwege het hieraan verbonden financieel belang. Het Rijk heeft regels opgesteld over hoe openbare lichamen hun geld moeten beheren. Deze regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet bepaalt ook, dat openbare lichamen een treasurystatuut moeten hebben.

Treasurybeleid

De wet stelt verplichtingen op het gebied van treasury. We hebben daarnaast ook zelf verplichtingen vastgelegd in het Treasurystatuut. De wet Fido stelt dit verplicht. Er staat in waarvoor we verantwoordelijk zijn:

- de treasuryfunctie
- de uitvoering van de treasury
- het risicobeheer

Het treasurystatuut van de Werkmaatschappij is vastgesteld door het DB en is gebaseerd op het gezamenlijk vastgestelde treasurystatuut van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel.

Schatkistbankieren

De Werkmaatschappij is wettelijk verplicht om alle liquide middelen, die niet onmiddellijk nodig zijn voor de publieke taak, in de schatkist van het Rijk te stallen. Daarbij wordt elk jaar een drempelbedrag bepaald.

De drempel is een percentage van het begrotingstotaal en bedraagt 2% tot een begrotingstotaal van € 500 miljoen. Het drempelbedrag voor de begroting 2024 voor de Werkmaatschappij bedraagt € 1.000.000.

Renterisico

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximum van de kortlopende schuld. Dit zijn schulden die binnen één jaar betaald moeten worden. Het Rijk wil dat openbare lichamen de hoogte van hun kortlopende schuld beperkt houden. De wettelijke voorschriften bieden overigens de mogelijkheid om de kasgeldlimiet drie achtereenvolgende kwartalen te overschrijden.

De hoogte van de kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van de totale begrote lasten per 1 januari 2024. Deze bedragen € 38.216.000. Voor 2024 betekent dit een kasgeldlimitiet van € 3.134.000.

Renterisiconorm

De Werkmaatschappij heeft in 2024 geen eigen langlopende financieringsmiddelen aangetrokken. Als uitvoeringsorganisatie voor de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel had de Werkmaatschappij vanuit de bijdragen van deze gemeenten voldoende middelen ter beschikking om de dagelijkse bedrijfsvoering te kunnen bekostigen. De renterisiconorm is voor 2024 dus ook niet van toepassing.

3.2.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

Onze bedrijfsvoering is gericht op de dienstverlening die nodig is voor de uitvoering van de programma's en op de dienstverlening aan de dragende organisaties. In deze paragraaf informeren wij u over de onderwerpen, die zullen bijdragen aan de kwaliteit van de bedrijfsvoering of die speciale aandacht moeten krijgen.

We willen een zo efficiënt en effectief mogelijke bedrijfsvoering, die past bij tegenwoordige ontwikkelingen. Met een focus gericht op de (middel)lange termijn, waardoor de programma's kunnen worden uitgevoerd en de maatschappelijke doelstellingen daarbinnen kunnen worden gerealiseerd. Een, binnen de beschikbaar gestelde middelen, zo optimaal mogelijke dienstverlening aan de burgers en een zo efficiënt mogelijke ondersteuning van het bestuur van de Werkmaatschappij en van de dragende organisaties en van de organisaties zelf.

Binnen de Werkmaatschappijconstructie is sprake van de rol van opdrachtgever en opdrachtnemer.

Opdrachtgever = één van de deelnemers (de twee gemeenten), vertegenwoordigd door het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester
Opdrachtnemer = het Openbaar Lichaam (de Werkmaatschappij), vertegenwoordigd door het DB.

Opvolging managementletter

Onze accountant stelt jaarlijks na de interim-controle en de jaarrekeningcontrole een Management Letter op waarin zij de belangrijkste uitkomsten van haar werkzaamheden beschrijft, die relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeente en de risico's die van belang zijn.

De organisatie is actief met het opvolgen van de aanbevelingen uit de managementletter. Aanbevelingen uit de managementletter en overige (audit)rapportages worden opgenomen in de "Verbetermonitor". Over de status van de opvolging wordt periodiek gerapporteerd.

Daarnaast levert de verbijzonderde interne controle (VIC) een belangrijke bijdrage aan de doorontwikkeling van de processen en de (risico)bewustwording bij de betrokken medewerkers. Ook wordt er opvolging gegeven aan aanbevelingen op het gebied van risicomanagement (Gemeente Brede Risico Analyse, GBRA), waarin de aanbevelingen van het in het voorjaar van 2022 uitgevoerde onderzoek van de Rekenkamer worden betrokken.

Kwaliteit van de (risico)beheersing, VIC

Risicomanagement is een instrument dat ingezet wordt om risico's efficiënter en effectiever te beheersen en doelstellingen te realiseren. Risico's managen geeft geen garantie dat gebeurtenissen met een negatief gevolg niet meer zullen optreden; het geeft wel aan dat actief wordt gewerkt aan het in beeld brengen, voorkomen en het bewust verminderen van het effect van risico's.

Om als Werkmaatschappij te kunnen sturen op de beoogde doelen, is risicomanagement belangrijk.

Risicomanagement is op een gestructureerde wijze identificeren, analyseren en managen van risico's. Of anders gezegd: risicomanagement is het effectief en systematisch omgaan met (de kansen) en bedreigingen die de realisatie van organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Het is gericht op proactief handelen in plaats van reactief.

Risicomanagement houdt niet in dat koste wat het kost risico's vermeden moeten worden. Het gaat om het inzicht creëren in de risico's die van toepassing zijn en vervolgens bewust afwegen of het risico kan worden beheerst. Soms is het bewust accepteren van een risico de meest optimale beheersingsmaatregel.

Als Werkmaatschappij vinden we het belangrijk om deze integrale benadering als basis te hebben. Door risico-inventarisatie plaats te laten vinden door een GBRA is er goed zicht op het totaal aan risico's.

Wettelijk toezicht / financiële rechtmatigheid:

De afgifte van een rechtmatigheidsverantwoording door het DB is uitgesteld. Vanaf verantwoordingsjaar 2023 is het zover dat de accountant geen uitspraak meer doet over de rechtmatige besteding van middelen, maar het DB zelf moet verklaren dat financieel rechtmatig is gehandeld. De organisatie heeft twee jaar ervaring opgedaan met het uitvoeren van rechtmatigheidscontroles (Verbijzonderde Interne Controles) en moet hier dus vanaf

verantwoordingsjaar 2023 haar eigen conclusies aan verbinden. De accountant geeft hier een zogenaamd 'Getrouwheidsoordeel' over af.

Samen met de provincie en andere gemeenten zijn we bezig met het ontwikkelen van een vernieuwd proces voor Interbestuurlijk Toezicht.

Met de Belastingdienst zijn we bezig met de Doorontwikkeling van het Horizontaal Toezicht. In dit kader ontwikkelen we een zogenaamd Tax Control Framework. Een Tax Control Framework is een samenstel van processen en interne beheersingsmaatregelen dat ervoor moet zorgen dat de fiscale risico's van een bedrijf bekend zijn en beheerst worden.

Cybersecurity, Informatiebeveiliging en Privacy

Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid en privacy nog steeds toe. Cybersecurity zal steeds meer aandacht en prioriteit krijgen. Bewustwording van risico's vraagt continu aandacht en we moeten voorbereid zijn op cyberaanvallen en adequaat kunnen handelen. Bij de Kadernota 2023–2026 is hier aandacht voor gevraagd.

We merken dat de digitale dreigingen fors toenemen en dreigingen steeds geavanceerder worden. De complexiteit en impact van security-incidenten nemen toe op zowel bestuurlijk als uitvoerend niveau. Betrouwbare en veilige informatievoorziening is een absolute voorwaarde voor een gemeente.

Informatiebeveiliging is een verantwoordelijkheid van de gehele organisatie, waarbij de eindverantwoordelijkheid ligt bij de bestuurders. Hierbij heeft niet ICT alleen een uitvoerende rol, maar ook proceseigenaren, lijnmanagers en medewerkers. Sluitende informatieveiligheid kan enkel geborgd worden wanneer al deze onderdelen samenwerken.

Gezien de toenemende complexiteit van dreigingen en aanvallen zijn conventionele beveiligingsmaatregelen steeds vaker niet meer toereikend. Er worden daartoe diverse maatregelen ondernomen, zoals:

- het verder implementeren van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), die geldt als basisnormenkader binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen) voor informatiebeveiliging;
- het investeren in upgrades en maatregelen die noodzakelijk zijn om continuïteit te bieden in gebruik en veiligheid van onze diensten;
- het uitvoeren van diverse risicoanalyses en audits.

Integriteit, Fraude en Corruptie

In 2022 hebben wij een risicoanalyse opgesteld naar de risico's van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Welke risico's kunnen zich voordoen? Hoe beheersen we die? Hiertoe wordt een nieuw overkoepelend beleidsplan opgesteld. Jaarlijks wordt de risicoanalyse geëvalueerd en wordt getoetst of de beheersmaatregelen van de hoogste risico's in voldoende mate worden nageleefd. Onze controles zijn hierbij niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Wij willen een kritische houding hebben ten opzichte van risico's en de beheersing hiervan: voorkomen is beter dan genezen.

De accountant heeft in haar controlewerkzaamheden expliciet aandacht voor de risico's en

beheersing van fraude en misbruik- en oneigenlijk gebruik. Tijdens de uitvoering van de controle van de jaarrekeningen zijn in de afgelopen jaren geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Voortgang ombuigingen

In de begroting 2021–2024 is een pakket ombuigingen meegenomen, die voor een deel ook van toepassing is op de Werkmaatschappij. Dit was nodig om op termijn een gezond financieel perspectief te bereiken. Deze taakstellingen maken uiteraard voor een deel ook onderdeel uit van de begroting 2024–2027 van de Werkmaatschappij. Periodiek beoordelen we in hoeverre de begrote taakstelling tijdig en volledig gerealiseerd wordt. Daar waar zich ontwikkelingen voordoen melden we u dit via ons P&C –instrumentarium.

Wet Open Overheid (Woo)

Voor de implementatie en werking van de Woo zijn incidenteel en structureel middelen beschikbaar. Deze gelden dienen gebruikt te worden voor de drie kernonderwerpen van de Woo: actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en een gezonde informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking heeft betrekking tot het publiceren van informatie uit eigen beweging. Dit onderdeel van de Woo wordt gefaseerd ingevoerd vanaf januari 2023 en zal vanaf dan ook kosten gaan berekenen omdat de aansluiting tot verzamelplatform (PLOOI) waarop de publicaties terecht komen, verbeteringen van de zaaksystemen en werkprocessen behoeft.

De Woo gelden op dit onderdeel zijn voornamelijk ingezet voor trainingen om de organisatie bewuster te maken van de veranderingen die actieve openbaarmaking inhoudt voor de gemiddelde ambtenaar. Verder is samenwerking gezocht met externe partners om de organisatie startklaar te maken voor actieve publicatie.

Passieve openbaarmaking, oftewel informatie die een overheidsorgaan op verzoek openbaar maakt. Per 1 mei 2022 zijn er twee nieuwe verplichte functies die deze verzoeken afhandelen. Deze zijn de Woo-contactpersoon, een klantgerichte rol communicatie die belegd is bij KCC, en een Woo-Coördinator, een juridisch adviseur.

Gezonde informatiehuishouding, het RDDI oftewel het Rijksprogramma Duurzaam Digitale Informatiehuishouding verplicht dat er onder de Woo verbeteringen moeten komen op de manier waarop een overheidsorgaan informatie opslaat en verwerkt. Dit kader kent de grootste kosten omdat hier gedacht moet worden aan grote infrastructurele projecten zoals een nieuw zaakstelsel en tools die het verwerken van informatie moeten versoepelen. Volgens het RDDI zullen deze projecten pas een einddatum hebben in 2028. De Werkmaatschappij heeft hier geld besteedt aan nieuwe anonimiserings tools om de efficiëntie van ambtenaren te vergroten en het toevoegen van features aan het toekomstige zaakstelsel om de uiteindelijke aansluiting op PLOOI mogelijk te maken.

Toekomstvisie 2023–2024

Een kostenanalyse buiten de huidige structurele kosten bestaat nog niet. Dit is omdat de projecten in het kader van een gezonde informatiehuishouding uitgevoerd worden door individuele projecten buiten het kader van de Woo. Deze projecten zijn bijvoorbeeld: de aanschaf van een nieuw LMS (online leeromgeving), de creatie van een nieuw zaakstelsel (Corsa/Liber) en bestaande en actieve aansluiting tot PLOOI en DROP.

In de toekomst kunnen deze projecten verzameld worden onder de Woo. Hierdoor zou de gemeente de Woo-gelden kunnen gebruiken om deze projecten te versnellen. Verder bestaat er binnen de organisatie nog de ambitie om een archiefproces en werkproces in te stellen voor persoonlijke berichtgeving (sms, WhatsApp, E-mail) en dient er nog een werkproces ingesteld te worden om aanvragen voor hergebruik van informatie (Wet Hergebruik Informatie 2015) en deze te overkoepelen met de komende kaderwet, de Woo en de Archiefwet II.

Procesoptimalisatie

Strategisch sturen we op maximale harmonisatie van beleid en uitvoering met als doel een efficiënte, effectieve en klantgerichte organisatie. Om dit doel te bereiken is gekozen voor het middel van procesoptimalisatie (ombuigingslijn 5; kadernota 2020).

We zien dat de inspanningen voor wat betreft het onderdeel ombuigingen tot nu toe nog niet tot de ingeschatte besparing heeft geleid. De beoogde opbrengsten van 2021 en 2022 zijn niet gerealiseerd. Voor 2023 is de inschatting dat er verder geen substantiële resultaten vanuit het project te verwachten zijn. Ook de realisatie op langere termijn staat onder druk. Beter gezegd: op dit moment zelfs niet realistisch voor dit onderdeel. Tegelijk is de noodzaak om daar waar mogelijk op andere wijze tot invulling van ombuigingen te komen onverminderd groot.

Het nieuwe werken

Hybride werken is na de Coronapandemie onderdeel geworden van de 'normale' manier van werken. Medewerkers kiezen in samenspraak met het team en de leidinggevende waar ze op welk moment werken. Soms is dat op één van de locaties van de werkmaatschappij 8KTD en soms ook op een andere locatie. Thuis bijvoorbeeld. Medewerkers zijn daarin zoveel mogelijk gefaciliteerd, waarbij zij de mogelijkheid hebben gekregen de thuiswerkplek met kwaliteit en volgens ARBO voorschriften in te richten.

Deze hybride vorm van werken zal niet meer verdwijnen en als werkgever willen we dat stimuleren waar mogelijk. Het faciliteren en organiseren van thuiswerkvoorzieningen is noodzakelijk om een aantrekkelijke werkgever te kunnen blijven. Ook dragen we op deze manier bij aan de gemeentelijke duurzaamheidsagenda en bieden we de medewerker een goede balans tussen werk en privé.

Bij de toekomstige manier van werken ('je werkt waar dat nodig is') zal de focus daarom komen te liggen op een 'hybride' vorm van werken: deels thuis en deels op kantoor of locatie. Hierbij lenen concentratiewerkzaamheden, telefoneren, lezen en administratieve taken zich bij uitstek om thuis uit te voeren. Veel overleggen kunnen plaatsvinden via de inmiddels beschikbare hybride-vergadersystemen en het kantoor wordt gezien als de ideale plek voor ontmoeting en samenwerking.

In 2022 is al geïnvesteerd in extra hybride vergadersystemen en in een pilot voor 'MS teams-ruimtes'. Voor de komende periode staat het verder uitwerken van het concept van hybride werken voor de werkmaatschappij 8KTD op de agenda. Daarbij hanteren we het concept van 'bricks, bites en behaviour'. Om hybride werken verder vorm te geven moet er niet alleen aandacht zijn voor een passende inrichting van de panden maar is het van even groot belang om ondersteunende systemen in te richten en te werken aan bijpassend gedrag van alle medewerkers van de werkmaatschappij.

3.2.6 Verbonden partijen

Vanwege de (juridische) aard van de Werkmaatschappij als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel kent de Werkmaatschappij geen verbonden partijen.

3.2.7 Grondbeleid

Vanwege de (juridische) aard van de Werkmaatschappij als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel kent de Werkmaatschappij geen grondbeleid.

4 FINANCIËLE BEGROTING

4.1 Overzicht van baten en lasten

4.1.1 Meerjarenbegroting

Programmabegroting 2024 – 2027

Meerjarenbegroting 2024 – 2027

Programma (x € 1.000)	2024			2025			2026			2027		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0. Bestuur en ondersteuning	4.204	4.204	-	3.924	3.924	-	3.749	3.749	-	3.749	3.749	-
1. Veiligheid	1.020	1.020	-	1.020	1.020	-	1.020	1.020	-	1.020	1.020	-
3. Economie	704	704	-	704	704	-	704	704	-	704	704	-
4. Onderwijs	388	388	-	388	388	-	388	388	-	388	388	-
5. Sport, cultuur en recreatie	422	422	-	422	422	-	422	422	-	422	422	-
6. Sociaal domein	12.699	12.699	-	12.699	12.699	-	12.699	12.699	-	12.699	12.699	-
7. Volksgezondheid en milieu	1.258	1.258	-	1.258	1.258	-	1.258	1.258	-	1.258	1.258	-
8. Vrosh	4.849	4.849	-	4.849	4.849	-	4.845	4.845	-	4.845	4.845	-
Overhead	16.940	16.940	-	16.570	16.570	-	16.605	16.605	-	16.556	16.556	-
Reservemutaties												
BEGROTINGSRESULTAAT	42.484	42.484		41.834	41.834		41.690	41.690		41.641	41.641	

4.1.2 Toelichting

Rekening 2021

Programma (x € 1.000)	2021 rekening		
	lasten	baten	saldo
0. Bestuur en ondersteuning	3.314	3.314	-
1. Veiligheid	744	744	-
3. Economie	649	649	-
4. Onderwijs	317	317	-
5. Sport, cultuur en recreatie	310	310	-
6. Sociaal domein	12.724	12.724	-
7. Volksgezondheid en milieu	1.246	1.246	-
8. Vrosh	5.130	5.130	-
Overhead	16.278	16.278	-
Mutaties reserves			
TOTAAL	40.711	40.711	-

Begroting 2023–2024

Hieronder wordt de begroting 2024 vergeleken met de begroting 2023. Om de ontwikkelingen duidelijk te maken presenteren we ook de wijzigingen in de begroting 2023 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Programmabegroting 2024 – 2027

Programma <i>(x € 1.000)</i>	BEGROTING 2023						BEGROTING 2024		
	primitief			incl. wijzigingen			primitief		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Bestuur en ondersteuning	3.447	3.447	-	4.031	4.031	-	4.204	4.204	-
Veiligheid	812	812	-	1.016	1.016	-	1.020	1.020	-
Verkeer, vervoer en waterstaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Economie	638	638	-	697	697	-	704	704	-
Onderwijs	361	361	-	361	361	-	388	388	-
Sport, cultuur en recreatie	390	390	-	390	390	-	422	422	-
Sociaal domein	12.683	12.683	-	13.020	13.020	-	12.699	12.699	-
Volksgesondheid en milieu	1.212	1.212	-	1.222	1.222	-	1.258	1.258	-
Volkhuinvesting, RO en stedelijke vern	4.722	4.722	-	4.730	4.730	-	4.849	4.849	-
Overhead	14.686	14.686	-	17.495	17.495	-	16.940	16.940	-
Mutaties reserves									
TOTAAL	38.952	38.952	-	42.963	42.963	-	42.484	42.484	-

4.1.3 Baten en lasten per taakveld

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0. Bestuur en ondersteuning	21.144	21.144	–	20.494	20.494	–	20.354	20.354	–	20.305	20.305	–
Belastingen overig	102	102	–	102	102	–	102	102	–	102	102	–
Burgerzaken	2.902	2.902	–	2.902	2.902	–	2.902	2.902	–	2.902	2.902	–
Overhead	16.940	16.940	–	16.570	16.570	–	16.605	16.605	–	16.556	16.556	–
Overige baten en lasten	383	383	–	103	103	–	– 72	– 72	–	– 72	– 72	–
OZB niet-woningen	382	382	–	382	382	–	382	382	–	382	382	–
OZB woningen	431	431	–	431	431	–	431	431	–	431	431	–
Treasury	4	4	–	4	4	–	4	4	–	4	4	–
1. Veiligheid	1.020	1.020	–	1.020	1.020	–	1.020	1.020	–	1.020	1.020	–
Openbare orde en veiligheid	1.020	1.020	–	1.020	1.020	–	1.020	1.020	–	1.020	1.020	–
3. Economie	704	704	–	704	704	–	704	704	–	704	704	–
Economische ontwikkeling	573	573	–	573	573	–	573	573	–	573	573	–
Economische promotie	131	131	–	131	131	–	131	131	–	131	131	–
4. Onderwijs	388	388	–	388	388	–	388	388	–	388	388	–
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	388	388	–	388	388	–	388	388	–	388	388	–
5. Sport, cultuur en recreatie	422	422	–	422	422	–	422	422	–	422	422	–
Cultuurpresent., –prod. en –participatie	73	73	–	73	73	–	73	73	–	73	73	–
Openb. groen en (openlucht)recreatie	255	255	–	255	255	–	255	255	–	255	255	–
Sportbeleid en activering	94	94	–	94	94	–	94	94	–	94	94	–

Programmabegroting 2024 – 2027

6. Sociaal domein	12.699	12.699	-	12.699	12.699	-	12.699	12.699	-	12.699	12.699	-
Arbeidsparticipatie	262	262	-	262	262	-	262	262	-	262	262	-
Begeleide participatie	106	106	-	106	106	-	106	106	-	106	106	-
Begeleiding (WMO)	368	368	-	368	368	-	368	368	-	368	368	-
Dagbesteding (WMO)	368	368	-	368	368	-	368	368	-	368	368	-
Geëscaleerde zorg 18-	-	4	4	-	4	4	-	4	4	-	4	4
Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gesloten plaatsing	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Gezinsgericht	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Hulp bij het huishouden (WMO)	443	368	- 75	443	368	- 75	443	368	- 75	443	368	- 75
Inkomensregelingen	2.736	2.736	-	2.736	2.736	-	2.736	2.736	-	2.736	2.736	-
Jeugdbescherming	44	40	- 4	44	40	- 4	44	40	- 4	44	40	- 4
Jeugdhulp begeleiding	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Jeugdhulp behand. GGZ zonder verblijf	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Jeugdhulp behandeling	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Jeugdhulp dagbesteding	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Jeugdhulp met verblijf overig	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Jeugdhulp zonder verblijf overig	94	58	- 36	94	58	- 36	94	58	- 36	94	58	- 36
Jeugdreclasering	10	10	-	10	10	-	10	10	-	10	10	-
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	67	67	-	67	67	-	67	67	-	67	67	-
Maatwerkdienstverlening 18-	-	36	36	-	36	36	-	36	36	-	36	36
Maatwerkdienstverlening 18+	-	75	75	-	75	75	-	75	75	-	75	75
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	130	130	-	130	130	-	130	130	-	130	130	-
Pleegzorg	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-
Samenkracht en burgerparticipatie	757	757	-	757	757	-	757	757	-	757	757	-
Wijkteams	6.792	6.792	-	6.792	6.792	-	6.792	6.792	-	6.792	6.792	-

Programmabegroting 2024 – 2027

7. Volksgezondheid en milieu	1.258	1.258	-	1.258	1.258	-	1.258	1.258	-	1.258	1.258	-
Milieubeheer	1.193	1.193	-	1.193	1.193	-	1.193	1.193	-	1.193	1.193	-
Volksgezondheid	65	65	-	65	65	-	65	65	-	65	65	-
8. Vrosh	4.849	4.849	-	4.849	4.849	-	4.845	4.845	-	4.845	4.845	-
Grondexploitatie (niet bedrijventerr.)	538	538	-	538	538	-	538	538	-	538	538	-
Ruimtelijke ordening	2.798	2.798	-	2.798	2.798	-	2.794	2.794	-	2.794	2.794	-
Wonen en bouwen	1.514	1.514	-	1.514	1.514	-	1.514	1.514	-	1.514	1.514	-
Begrotingsresultaat	42.484	42.484	-	41.834	41.834	-	41.690	41.690	-	41.641	41.641	-

4.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

4.2.1 EMU-saldo

EMU-saldo

Volgens het Verdrag van Maastricht mogen lidstaten geen tekort hebben van meer dan 3% van het Bruto Binnenlands Product. Het tekort of overschot van de decentrale overheden, dus ook de Werkmaatschappij als gemeenschappelijke regeling, maakt daar onderdeel vanuit.

Het EMU-saldo wordt bepaald door twee factoren:

- Het overschot of het tekort op de rekening
- Het saldo van investeringen minus afschrijvingen

Het is dus mogelijk dat een organisatie een sluitende begroting heeft maar dat er in EMU-termen toch sprake is van een tekort. Dat kan als er relatief veel wordt geïnvesteerd (gemeenten en GR-en sturen op de kapitaallasten en niet op het investeringsbedrag als zodanig) of als er veel bestedingen ten laste van de reserves zijn.

Maatregelen die de Werkmaatschappij kan nemen om het EMU-tekort terug te brengen, zijn:

- Temporiseren van investeringen
- Huren/leasen in plaats van kopen

In onderstaande tabel is het verwachte EMU-saldo over de jaren 2023 t/m 2025 van onze Werkmaatschappij weergegeven.

Omschrijving	2023	2024	2025
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
	Volgens realisatie t/m sept. 2023, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2024	Volgens meerjaren raming in begroting 2024
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-	-	-
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-	-	-
3 Mutatie voorzieningen	200	200	200
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)			
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop van (im)materiële vaste activa	-	-	-
Berekend EMU-saldo	200	200	200

4.2.2 Investerings

Investerings

Op grond van artikel 20.2 van het BBV presenteren wij de voorgenomen investeringen voor 2024 en verder. Het gaat hierbij om geplande vervangingsinvesteringen, waarvan de financiële afschrijving van de bestaande investering is afgerond. Jaarlijks vindt er een actualisatie plaats, waarbij tevens nut en noodzaak van de geplande investering wordt beoordeeld. Eventueel vindt doorschuiven in de tijd plaats. Vervangingen vinden niet eerder plaats dan noodzakelijk. De bedoeling van deze werkwijze ten aanzien van vervangingsinvesteringen is dat er financiële ruimte binnen de begroting aanwezig is om de vervangingsinvesteringen te kunnen doen als ze nodig zijn.

Investering	Jaar	Bedrag in €
ICT Hardware 2024 infra en werkplek	2024	239.000
ICT Hardware 2024 mobile devices	2024	207.000
ICT Hardware 2025 infra en werkplek	2025	310.000
ICT Hardware 2025 mobile devices	2025	207.000
Tachymeter Leica - landmeterapperatuur 2025	2025	23.000
Aanschaf GPS-apparaat	2026	23.000
ICT Hardware 2026 infra en werkplek	2026	141.000
ICT Hardware 2026 mobile devices	2026	207.000
ICT Hardware 2027 infra en werkplek	2027	141.000
ICT Hardware 2027 mobile devices	2027	207.000

4.2.3 Financiering

Financiering

Volgens Artikel 20.2.d van het BBV moeten wij in de toelichting op de financiële positie aandacht besteden aan de financiering. Wij verwijzen hiervoor naar de Paragrafen, onderdeel Financiering.

De Werkmaatschappij heeft geen eigen langlopende financieringsmiddelen aangetrokken. Als uitvoeringsorganisatie voor de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel heeft de Werkmaatschappij vanuit de bijdragen van deze gemeenten voldoende middelen ter beschikking om de dagelijkse bedrijfsvoering te kunnen bekostigen.

Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de Paragrafen, onderdeel Financiering.

4.2.4 Reserves

Reservepositie

In overeenstemming met Artikel 20.2.c van het BBV besteden wij aandacht aan de stand en het gespecificeerde verloop van de reserves.

De Werkmaatschappij beschikt niet over reserves.

4.2.5 Voorzieningen

Voorzieningen

In overeenstemming met Artikel 20.2.c van de BBV besteden wij aandacht aan de stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen.

De omvang van de geraamde voorzieningen bedraagt dit begrotingsjaar € 1.100.000.

Dit saldo betreft de volgende voorzieningen:

Voorzieningen <i>(x € 1.000)</i>	Werkelijk ultimo 2022	Verwacht ultimo 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
• Flankerend personeelsbeleid	33	-	-	-	-	-
• Voormalig personeel	74	-	-	-	-	-
• Spaarverlof	673	900	1.100	1.300	1.500	1.700
• Herwaardering functies	400	-	-	-	-	-
Totaal voorzieningen	1.180	900	1.100	1.300	1.500	1.700

4.3 Meerjarenbalans

Geprognosticeerde meerjarenbalans per 1 januari (x € 1.000)

ACTIVA	2024		2025		2026		2027	
VASTE ACTIVA								
Materiële vaste activa								
Investerings met een economisch nut	1.100		1.100		1.100		1.100	
Totaal materiële vaste activa		1.100		1.100		1.100		1.100
TOTAAL VASTE ACTIVA		1.100		1.100		1.100		1.100
VLOTTENDE ACTIVA								
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar								
Vorderingen op openbare lichamen	3.600		3.600		3.600		3.600	
Overige vorderingen	200		200		200		200	
Overige uitzettingen	-		-		-		-	
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd >= 1 jaar		3.800		3.800		3.800		3.800
Liquide middelen								
Kas-, bank- en girosaldo	100		100		100		100	
Totaal liquide middelen		100		100		100		100
Overlopende activa								
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	300		300		300		300	
Totaal overlopende activa		300		300		300		300
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		4.200		4.200		4.200		4.200
TOTAAL		5.300		5.300		5.300		5.300

PASSIVA	2024		2025		2026		2027	
VASTE PASSIVA								
Voorzieningen								
Voorzieningen	1.100		1.300		1.500		1.700	
Totaal voorzieningen		1.100		1.300		1.500		1.700
TOTAAL VASTE PASSIVA		1.100		1.300		1.500		1.700
VLOTTENDE PASSIVA								
Netto vlottende schulden met een rentetyp. looptijd >= 1 jaar	-		-		-		-	
Banksaldi	-		-		-		-	
Overige schulden	3.400		3.200		3.000		2.800	
Totaal netto vlottende schulden met een renteypische looptijd >= 1 jaar		3.400		3.200		3.000		2.800
Overlopende passiva								
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	-		-		-		-	
Totaal overlopende passiva		800		800		800		800
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		4.200		4.000		3.800		3.600
TOTAAL		5.300		5.300		5.300		5.300

